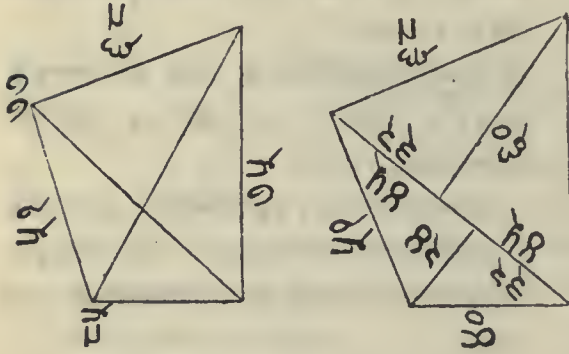

स्वैक्यवर्गस्य पदं द्वितीयः कर्णोभवेत्सर्वचतुर्भुजेषु ॥

न्यासः

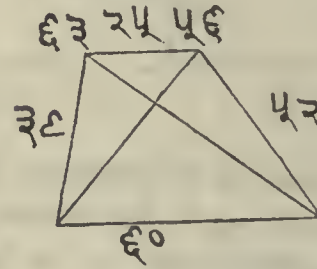
अत्र चतुर्भुजे सव्यभुजायादक्षिणभुजमूलगाभिः
कर्णस्य मानं कल्पितम् । ७७ । तत्कर्णरेखावच्छिन्नस्य
चौत्रस्य मध्ये कर्णरेखोभयतोरे तत्रात्रे उत्पन्ने तयोः
कर्णं भूमिं तदितरौ च भुजौ प्रकल्प्या प्राग्वद्भवः व्या
बाधा च साधिता । तद्वशेन लम्बः ॥ ६-॥ द्वितीय
लम्बः ॥ २४ ॥ व्याबाधयोः ४५ । १२ । रेककुपस्ययो
रन्तरस्य । १२ । कते । १६८ । लम्बैक्य । ८४ । कतेच
७०५६योगः । ७२२५ । तस्य पदं । ८५ । द्वितीयकर्णप्रमाणम्
अत्रैककर्णकल्पने विशेषोक्तस्त्वत् साईष्टम् ।

कर्णाग्रितस्तस्य भुजैक्यमधीं प्रकल्प्य तच्छेषभुजौ
च बाहू । साध्योऽवलम्बोऽय तथान्यकर्णः स्वीर्याः
कयंचिच्छ्रवणोन दीर्घः ॥ तदन्यलम्बाच्च लघु
स्तथेदं ज्ञात्वेककर्णः सुधिया प्रकल्प्यः ॥ चतु
र्भुजं हि एकान्तरकोणयोरान्तरस्य सङ्गोच्यमानं त्रिभु
जत्वं याति तत्रैककोणं लम्बलघुभुजयोरैक्यं भूमि
रितरौ भुजौ च तल्लम्बादूनः सङ्गोच्यमानः कर्णः
कथञ्चित्पि न स्यात् तदितरौभूमेरधिकोन स्यादेवसभयः
थापि एतदनुक्रमपि बुद्धिमता ज्ञायते ।

विषमचतुर्भुजफलानयंशाय करणसूत्रं दत्ताईम् । तत्र
चतुर्भुजैक्योभयतः स्थिते ये तयोः फलैक्यं फलसत्त्वं नूनम् ।
अथननोक्तज्ज्ञेत्तानस्तत्रचयोः फले । ६२४ । २२१० । अ-
नयोरैक्यं । १२२४ । तस्य फलम् ।

समानलम्बस्याबाधादिज्ञानाय करणसूत्रं दत्तद्वयम् ।
समानलम्बस्य चतुर्भुजस्य सुखोनभूमिं परिकल्प्य भू-
मिम । भुजौ भुजौ तत्रलघुदेव साध्ये तस्यावधे
लम्बमितिस्ततश्च ॥ व्याबाधयोना चतुरस्रभूमिल्लम्बव-
र्गोऽप्यदं युतिः स्यात् । समानलम्बे लघुदोः कुवो-
गान्मुखादयोः संयुतिरलिप्ता स्यात् ॥

उदाहरणम् । द्विपञ्चाशन्वितव्ये शतत्वारि शनितौ
भुजौ । सखन्तु पञ्चविंशत्या तस्यं पट्टा मही किल ।
॥ अतल्लम्बतं चौत्रमिदं प्रख्यै बदाहृतम् । पट्टपञ्चा-
शच्चिपट्टस्य नियते कर्णयोर्मिती ॥
कर्णौ तत्राऽपरौ ब्रूहि समलम्बस्य तच्छ्रुती ॥

अत्र दृष्टव्यं

कर्णं त्रिपट्टमितं

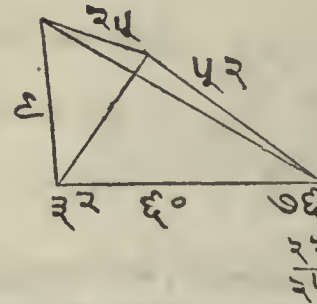
प्रकल्पयान् जातः

प्राग्वदन्यः कर्णः
॥ ५६ ॥

अथ पट्टपञ्चाशत्स्थाने द्वारि शनितं कर्णं । १२ ।

प्रकल्प्य

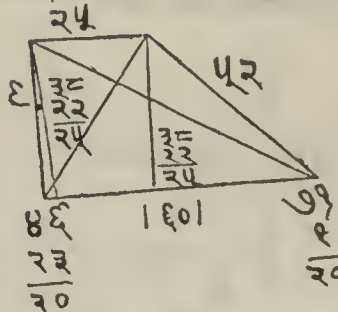
न्यासः

प्राग्वत्साध्यवाने कर्णे
जातं करणीखण्ड-
द्वयं । ६२१ । २७०० ।
अनयोर्मूलयोः ७४ ५१
७३ ७४
२५ २५
रैक्यं द्वितीयः कर्णः
७३
७२
२५

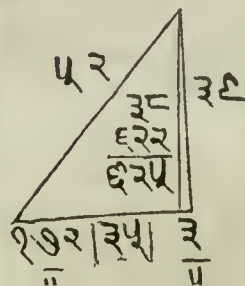
न्यासः

अथ तदेव चौत्रेष्टेत्समलम्बम् ।

तदा फलोनभविं

(अत्र चौत्रे लम्बांशद्वारयोः पट्टगते पतिते) न्यासः

व्याबाधे जाते १५ १७३/५
लम्बस्य करणीगतोजातः २८०१६
२५
आसन्नमूलकरणेन जातः २८
६२२
६२५